

การศึกษาการดำเนินงานของธุรกิจลึกลับในประเทศไทย

นางสาวนางสัณณี หุตะภิญโญ

ศูนย์วิทยพัชการ

วิทยานุกรมนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิทยาศาสตร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-549-5

013337

๙๙๘๙๙๙๙๙

A STUDY ON THE OPERATION OF LEASING BUSINESS IN THAILAND

MISS NONGLUCK HUTAPINYO

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements
for the Degree of Master of Commerce

Department of Commerce

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

ISBN 974-566-549-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการดำเนินงานของธุรกิจลิซ่าชิ่งในประเทศไทย
โดย นางสาวนางลักขณ์ หุตะภิญโญ
ภาควิชา พาณิชยศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา นายสุวิทย์ อรุณานนท์ชัย
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.พอพันธ์ วิจัยจิตพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. สรชัย สหิคำลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.นราศรี ไววนิชกุล)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช อภิเมธีอารัง)

.....
(นายสุวิทย์ อรุณานนท์ชัย)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. พอพันธ์ วิจัยจิตพันธ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการดำเนินงานของธุรกิจลิซ่าชิ่งในประเทศไทย
ชื่อ นางสาวนงลักษณ์ หุตะภิญโญ
อาจารย์ที่ปรึกษา นายสุวิทย์ อรุณานนท์ชัย
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.พอพันธ์ วิจิตรพันธ์
ภาควิชา พาณิชยศาสตร์
ปีการศึกษา 2528

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นการศึกษาถึงประวัติความเป็นมา ลักษณะ การจัดตั้ง การดำเนินงาน ปัญหาและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นกับธุรกิจลิซ่าชิ่งในประเทศไทย รวมถึงบทบาทของธุรกิจประเภทนี้ ต่อสังคมส่วนรวมและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้ธุรกิจลิซ่าชิ่งเป็นที่รู้จักแพร่หลายและเป็นประโยชน์ แก่ผู้ประกอบการธุรกิจและอุตสาหกรรมโดยทั่วไป รวมทั้งต้องการให้ผู้เกี่ยวข้องได้เล็งเห็นบทบาท ที่สำคัญของธุรกิจลิซ่าชิ่งที่มีต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมภายในประเทศ

เนื่องจากธุรกิจลิซ่าชิ่งนับได้ว่าเป็นธุรกิจที่ค่อนข้างใหม่สำหรับประชาชนทั่วไปทั้งที่มี ขึ้นในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2521 แล้วก็ตาม ธุรกิจลิซ่าชิ่งที่ศึกษาการดำเนินงานในวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ทำการศึกษาถึงธุรกิจลิซ่าชิ่งที่ทำหน้าที่ให้บริการทางด้านการเงินด้วยการทำหน้าที่เป็น ตัวกลางระหว่างผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่ายกับผู้ต้องการสินค้าด้าน เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่นำมา ใช้ในการประกอบธุรกิจ เท่านั้น ไม่รวมถึงการให้เข้าโดยผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่าย ธุรกิจลิซ่าชิ่ง เป็นธุรกิจที่ให้เข้า เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ในการประกอบธุรกิจ โดยผู้เข้าเป็นผู้เลือก เครื่องจักร อุปกรณ์และผู้แทนจำหน่ายตามต้องการ เป็นการให้เข้าระยะยาวที่ผู้เข้ามุ่งการใช้ประโยชน์ มากกว่าการเป็นเจ้าของ เมื่อหมดสัญญาอาจเลือกที่จะเช่าต่อหรือซื้อทรัพย์สินนั้นเลยก็ได้ บริษัท ลิซ่าชิ่งจะเป็นผู้ลงทุนในทรัพย์สินและเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ตลอดสัญญาการเช่า โดยผู้เข้าจะผ่อนชำระเป็นงวดในรูปของค่าเช่า ซึ่งค่าเช่านี้จะคำนวณได้จากต้นทุนของทรัพย์สินและผลตอบแทน ที่บริษัทลิซ่าชิ่งจะได้รับ

ธุรกิจลิสซิ่งเป็นธุรกิจที่ให้บริการทางการเงิน ในประเทศไทยมีฐานะเป็นบริษัทพาณิชย์ที่เพียงแต่จดทะเบียนการติดตั้งบริษัทกับกระทรวงพาณิชย์ก็สามารถดำเนินการได้ ปัจจุบันมีผู้จดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์โดยใช้อธิบายว่าลิสซิ่งเป็นจำนวนมากแต่มีเพียง 3 บริษัทที่ดำเนินการให้เข้าแบบลิสซิ่งอย่างแท้จริงมีใช้แต่เพียงในนาม ข้อตกลงระหว่างบริษัทลิสซิ่งและผู้เช่าจะถูกจัดทำเป็นสัญญาเช่า ส่วนใหญ่อายุสัญญาการเช่าจะอยู่ระหว่าง 3-5 ปี และผู้เช่าต้องซื้อทรัพย์สินที่เช่านั้นเลยเมื่อหมดระยะเวลาเช่า ธุรกิจลิสซิ่งต้องพบกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานหลายประการ นอกจากผู้ประกอบการธุรกิจและอุตสาหกรรมยังไม่รู้จักและเข้าใจถึงลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจลิสซิ่งรวมทั้งประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้บริการ และยังมีความนิยมต่อการเป็นเจ้าของ อีกทั้งเคยชินกับการเช่าซื้อแล้ว ยังขาดการสนใจและการสนับสนุนจากภาครัฐบาลด้วยยังไม่มียุทธศาสตร์ที่แน่ชัดและกฎหมายเฉพาะที่จะควบคุมและส่งเสริม ทั้งที่ธุรกิจลิสซิ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในการมีส่วนช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ ทำให้ไม่คล่องตัวในการดำเนินงานโดยเฉพาะปัญหาการถูกจำกัดเก็บภาษีซ้ำซ้อน จึงจำเป็นต้องผลักรถภาษีให้แก่ผู้เช่าโดยคิดรวมไว้ในค่าเช่าที่ผู้เช่าจะต้องชำระ เป็นผลให้ต้นทุนในการเช่าสูงขึ้น จึงเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งในการแข่งขันกับสถาบันการเงิน อย่างไรก็ตามจากการศึกษาชี้ให้เห็นว่าผู้ประกอบการธุรกิจและอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีความต้องการรู้รายละเอียดเกี่ยวกับธุรกิจลิสซิ่งและสนใจที่จะใช้บริการ แต่ภาวะเศรษฐกิจที่กำลังตกต่ำในปัจจุบันก็มีผลให้ธุรกิจลิสซิ่งขยายตัวในอัตราที่ลดลง เพราะต้องมีการพิจารณาผู้เช่าอย่างเข้มงวดขึ้น เนื่องจากผู้เช่าต้องประสบปัญหาในการดำเนินงาน ธุรกิจนี้จะขยายตัวมากยิ่งขึ้นถ้ามีการบริการที่ดีทันต่อความต้องการของผู้ใช้บริการและคิดผลตอบแทนในอัตราที่ไม่สูงนัก ตลอดจนการที่ทางการจะมีนโยบายและกฎหมายที่แน่ชัดในอันที่จะควบคุมและส่งเสริมก็จะช่วยทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้ดำเนินธุรกิจนี้และผู้ที่ต้องการเข้ามาลงทุน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Study on Operating of Leasing Business in Thailand
Name Miss Nongluck Hutapinyo
Thesis Advisors Mr. Suvit Arunanondchai
Co-Advisors Associate Professor Porpan Vachajitpan Ph.D.
Department Commerce
Academic Year 1985

ABSTRACT

The study in this thesis concerns the leasing business in Thailand featuring the historical background, characteristics, establishment, operating problems and its role in the nation's economic development. It is aimed to serve as a guideline which is expected to be beneficial to all concerned and to show the importance of leasing business towards industrial development.

Since the leasing business is relatively new in Thailand, even though it has been in existence in Thailand since 1978, it is still not fully understood by most people. This thesis is to study the operations of leasing companies that act as financial media between the producers or their sole agents and the users who need machinery and necessary equipment in order to run their business. Generally speaking, leasing is a kind of long-term contract to lease machinery and equipments. The lessee (hirer) is free to choose any machinery or equipments and the seller as he wish. The lessee's purpose is to lease for a long term period for use instead of being the owner. When the lease contract expires the parties have choices either to renew the lease or decide to make the purchase. The leasing company

will invest and become the owner of that property throughout the period of contract. The agreed payment is normally made by installment in the form of rent. The rent is simply calculated from the cost of that property and the benefit from which leasing company will gain.

The leasing business is the business of financial service. In Thailand, it is considered as a commercial activity and it is required to register with the "Commercial Registration Department" of the Ministry of Commerce. Many companies registered their names with the word "leasing" but in fact there are only 3 companies actually operate the leasing business. The agreement between leasing company and the lessee will be in the form of a rental contract for 3 to 5 years. The lessee also has to purchase the property at the end of the contract. The operation of the leasing business in Thailand still encounter many problems because leasing is still not fully understood and exploited as a financial instrument. Most businessmen still believe in the ownership of property and hire-purchase is more familiar to them. One of the reasons for the slow development of leasing in Thailand is undoubtedly the absence of laws and regulations permitting one to operate in such business with sufficient certitude. Another reason is the lack of favorable taxation on leasing in comparison both with bank loans as well as with hire-purchase. The impact of economic stagnation has badly effected the growth of leasing since the lessee is more carefully screened. This business will expand more if it can provide a good service to serve a customer satisfaction with a reasonable charge and also government should have a clear policy and law to control and support it, this will create a confidence for a one who runs this business and the others who want to invest too.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเพราะผู้เขียนได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากบุคคลเป็นจำนวนมากที่ให้ความกรุณาแนะนำและตอบข้อซักถามในสิ่งที่เป็นประโยชน์ทั้งที่ท่านเหล่านี้มีภาระกิจมากมาย หากไม่ได้รับความกรุณาจากบุคคลดังกล่าวต่อไปนี้ ผู้เขียนคงไม่สามารถเขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้สมบูรณ์

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณสุวิทย์ อรุณานนท์ชัย ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าของท่านกรุณาให้คำแนะนำและชี้แนวทางทุกอย่างที่ดีโดยตลอด รวมทั้งคุณผู้หญิง สันละออ คุณพรชิต ปิยวัฒน์เมธา คุณปราณี สีลาชีวสิทธิ์ คุณวันชัย เกิดโภคทรัพย์ ที่กรุณาให้ข้อมูลและทำการสัมภาษณ์สอบถาม

นอกจากนี้ยังได้รับคำแนะนำและชี้แนะจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พอพันธ์ วัลลิตพันธ์ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม) ศาสตราจารย์ ดร.นราศรี ไววณิยกุล (ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์) และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช อภิเมธีธารง (กรรมการสอบวิทยานิพนธ์)

และผู้ที่มีส่วนช่วยผลักดันและให้ความช่วยเหลือในการเขียนและรวบรวมวิทยานิพนธ์นี้ทุกท่าน

บุคคลที่ได้กล่าวนามและอ้างถึงข้างต้น ผู้เขียนจะรำลึกถึงพระคุณตลอดไป ใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสัณษณ์ หุตะภิญโญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ.....	ฐ
รายการรูปประกอบ.....	ฑ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
บทบาทอุตสาหกรรมขนาดย่อมกับการพัฒนาประเทศ.....	1
ปัญหาการจัดหาเงินทุนของอุตสาหกรรมขนาดย่อม.....	3
บทบาทของธุรกิจสินเชื่อในการส่งเสริมอุตสาหกรรม.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตและวิธีค้นคว้าวิจัย.....	6
สมมติฐานในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	8
2 ธุรกิจสินเชื่อ.....	9
ความหมาย.....	9
ความเป็นมาของธุรกิจสินเชื่อ.....	10
ความแตกต่างของสินเชื่อกับการเข้าประเภทอื่น ๆ.....	10
ประเภทของสินเชื่อ.....	14
กลไกและขั้นตอนของสินเชื่อ.....	15
รูปแบบของการให้เข้า.....	16
ทรัพย์สินที่ให้เข้า.....	17
ประโยชน์ของสินเชื่อ.....	17
ปัจจัยประกอบการพิจารณา.....	18
กรณีตัวอย่างศึกษาเพื่อการเปรียบเทียบการซื้อด้วยเงินสด - การสินเชื่อ.....	18
การเข้าซื้อ - การกู้เงินจากธนาคาร.....	19

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
บทที่ 3	
ลิสซิ่งในประเทศต่าง ๆ.....	26
ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	26
ประเทศสหราชอาณาจักร.....	26
ประเทศในภาคพื้นยุโรป.....	27
ประเทศญี่ปุ่น.....	28
ประเทศฟิลิปปินส์.....	29
ประเทศสิงคโปร์.....	30
ประเทศมาเลเซีย.....	31
ประเทศอินโดนีเซีย.....	32
ประเทศเกาหลี.....	34
สรุปลักษณะการดำเนินงานของลิสซิ่งในประเทศต่าง ๆ.....	35
ปัญหาลิสซิ่งในประเทศต่าง ๆ.....	37
4	
ธุรกิจลิสซิ่งในประเทศไทย.....	39
การติดตั้งและการให้บริการ.....	40
การเสียภาษีจากการดำเนินงาน.....	42
ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน.....	43
การยื่นคำร้องของบริษัทลิสซิ่ง.....	45
การพิจารณาจากหน่วยงานของรัฐ.....	46
ข้อควรคำนึงเกี่ยวกับกฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับธุรกิจลิสซิ่ง.....	47
5	
การดำเนินงานธุรกิจลิสซิ่งในประเทศไทย.....	53
ลักษณะของบริษัท.....	53
หน้าที่งานของฝ่ายต่าง ๆ.....	56
ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	56
การหาลูกค้า.....	56
การขอข้อมูลจากลูกค้า.....	58
การวิเคราะห์งบการเงินและข้อมูลของลูกค้า.....	59
การพิจารณาทรัพย์สินที่จะให้เช่า.....	60

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
การนำเสนอและอนุมัติโดยผู้มีอำนาจ.....	60
การจัดทำสัญญาประกอบการเข้า.....	61
การติดต่อผู้ขาย.....	61
สิ่งที่ผู้เข้าต้องปฏิบัติระหว่างการเข้า.....	61
การบันทึกรายการทางบัญชี.....	64
ระยะเวลาการให้เข้า.....	64
ค่าเข้า.....	64
การเรียกเก็บค่าเข้า.....	65
การปฏิบัติเมื่อมีการผิดสัญญา.....	65
การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ยึดคืน.....	65
การแข่งขันในธุรกิจ.....	66
การจัดหาเงินทุน.....	66
ผลการดำเนินงาน.....	66
บทที่ 6 ความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจและอุตสาหกรรมขนาดย่อมที่มีต่อธุรกิจสีเขียว	69
วิธีการศึกษา.....	69
การวิเคราะห์ความคิดเห็น.....	70
การแสดงความคิดเห็น.....	77
สรุป.....	80
7 บทสรุป.....	82
การพิสูจน์สัมมัตฐานในการวิจัย.....	82
ข้อดี-ข้อเสียของธุรกิจสีเขียว โดยส่วนรวม.....	84
ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน.....	86
ข้อเสนอแนะ.....	87
แนวโน้มของธุรกิจ.....	89
บรรณานุกรม.....	91
ภาคผนวก ก.....	94
ภาคผนวก ข.....	100

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
ภาคผนวก ค.....	124
ประวัติผู้เขียน.....	146

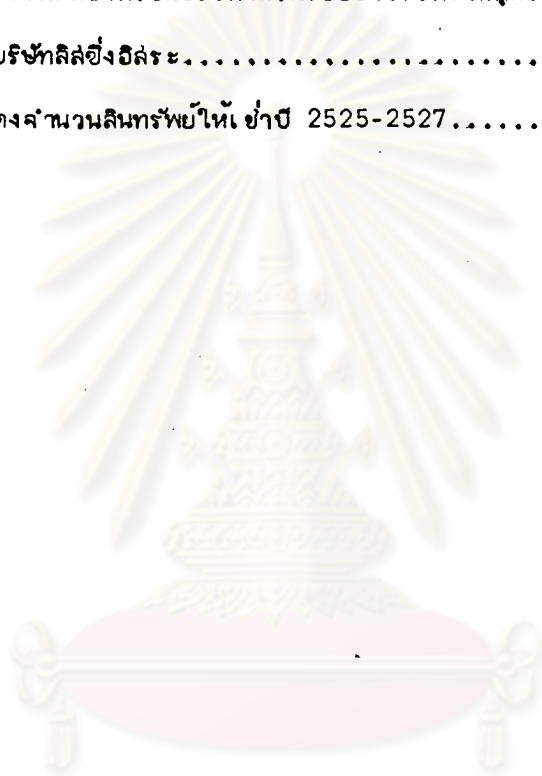
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 ข้อแตกต่างระหว่างการให้เช่า การเช่าซื้อ และลีสซิ่ง.....	13
2 การซื้อด้วยเงินสดเมื่อพิจารณาด้วยอัตราผลตอบแทนของการลงทุนเท่ากับ 10%	20
3 การซื้อด้วยเงินสดเมื่อพิจารณาด้วยอัตราผลตอบแทนของการลงทุนเท่ากับ 20%	20
4 การลีสซิ่งเมื่อพิจารณาด้วยอัตราผลตอบแทนของการลงทุนเท่ากับ 20%.....	21
5 การเช่าซื้อเมื่อพิจารณาด้วยอัตราผลตอบแทนของการลงทุนเท่ากับ 20%.....	21
6 การซื้อด้วยการกู้ยืมเมื่อพิจารณาด้วยอัตราผลตอบแทนของการลงทุนเท่ากับ 20%	22
7 ต้นทุนของทางเลือกเมื่อพิจารณาด้วยอัตราผลตอบแทนของการลงทุน.....	23
8 การแสดงขนาดการให้บริการและผลการดำเนินงาน.....	67
9 ลักษณะธุรกิจ.....	70
10 ที่ตั้งของธุรกิจ.....	71
11 การใช้เงินลงทุนส่วนใหญ่ในการดำเนินงาน.....	71
12 ความคิดเห็นต่อการได้มาซึ่งเครื่องจักรอุปกรณ์.....	72
13 วิธีการได้มาซึ่งเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ของกิจการ.....	72
14 ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเครื่องจักรอุปกรณ์ที่มีอยู่.....	73
15 การรู้จักธุรกิจลีสซิ่ง.....	73
16 สื่อที่ทำให้รู้จักธุรกิจลีสซิ่ง.....	74
17 ความคิดเห็นต่อธุรกิจลีสซิ่ง.....	74
18 ความเคยหรือไม่เคยใช้บริการ.....	75
19 จำนวนครั้งในการใช้บริการ.....	75
20 ประเภทการให้บริการ.....	76
21 เหตุผลในการใช้บริการ.....	76
22 การต้องการใช้บริการครั้งต่อไป.....	77
23 เหตุผลการสนใจและไม่สนใจใช้บริการ.....	77

รายการรูปประกอบ

รูปที่		หน้า
1	กลไกและขั้นตอนของลิสซิ่ง.....	15
2	การแสดงต้นทุนเปรียบเทียบเมื่อพิจารณาด้วยอัตราผลตอบแทนที่แตกต่างกัน.	24
3	โครงสร้างบริษัทลิสซิ่งที่เป็นบริษัทในเครือของบริษัทเงินทุน.....	54
4	โครงสร้างบริษัทลิสซิ่งอิสระ.....	55
5	แนวโน้มแสดงจำนวนสินทรัพย์ให้เข้าปี 2525-2527.....	68

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย